

Universitätsbibliothek Wuppertal

Avctores Latinae Lingvae In Vnvm redacti corpvs

Godefroy, Denis

[Genevae], 1585

Caput XIII. De genere navigiorum

Nutzungsrichtlinien Das dem PDF-Dokument zugrunde liegende Digitalisat kann unter Beachtung des Lizenz-/Rechtehinweises genutzt werden. Informationen zum Lizenz-/Rechtehinweis finden Sie in der Titelaufnahme unter dem untenstehenden URN.

Bei Nutzung des Digitalisats bitten wir um eine vollständige Quellenangabe, inklusive Nennung der Universitätsbibliothek Wuppertal als Quelle sowie einer Angabe des URN.

[urn:nbn:de:hbz:468-1-85](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:468-1-85)

tores vocabant. Idem libro iij. Si cuius legati violati essent, qui id fecissent, quantum nobiles essent, ut dederentur civitati, statuerunt, forcialesque viginti, qui de his rebus cognoscerent, iudicarent, & statuerent, & constituerent.

44 ¶ *Atque* particula, si diligentius intelligitur, multam habet significantiam, ut vel illud est Ennii: *Atque atque adscendit muros Romana inuentus*. quod est festinè, & intrepidanter ascendit. Significat etiam celeriter, & statim, ut Virg. Georg. j. Si brachia fortè remisit, *Atque illum in præceps prono rapit alveus amni*. Habet etiam huiusmodi intellectum, ut dicas, aliter ego feci, & locutus sum atque tu. hoc est, aliter ego ac tu, vel quam tu.

45 ¶ *Intra*, non solum id significat, quod consuetudine persuasum est, ut intra modum, hoc est, à modo minus, sed etiam in ipso modo, ut intra calendas dies etiam ipsæ Calendæ accipi debeant: ut intra oppidum, etiam intra cubiculum cum dicitur, in oppido, & in cubiculo dictum esse videatur. Idque ita positum in multis veteribus, sed non tam claris scriptoribus inuenitur.

46 ¶ *Negatiuas duas* negatiuam nouè significantiam habere. Varro Bim. *negatiuas negatiuas*: Quæ non modo ignorasse me clamat, sed omnino omnem heroas negat nescisse.

47 ¶ *Ludius*, quod ludis pueri præfules essent glabri, ac depiles propter ætatem, quos antiqui Romani Lydios appellabant, ut est in libro j. Varronis de vita populi Romani. Ideo Plaut. Aulul. Tu istum gallum si sapias, Glabriorem reddes mihi, quam vultus Ludius.

48 ¶ *Deinsuper*. Sallust. Hist. lib. j. Sertorius Parthis turbam orantibus, & nullo (ut in terrore solet) generis, aut imperij discrimine per calorum corpora ad medium, quasi in deinsuper stantium manibus, in murum, atcollitur.

49 ¶ *Sifilare*, quod nos vilitatem verbi videntes sibilare dicimus. & est maledica vocis significatio, vel contumeliosa popularium, cum sifilationibus quis exploditur, à Græco ducere originem inuenimus. Huius rei auctor est venerabilis Hom. Iliad. xiiij. *Αἰὲρ δὲ σφίλλει* & *ἄπυλτο, ἴδε δὲ σφίλλοις*.

50 ¶ *Nubentes*, veteri lege Romana asses

treis ad maritum venientes solebant ferre, atque vinum, quem in manu tenerent, tantam emendi causam, marito dare: alium quæ in pede haberent, in foco Latiū familiarium ponere: tertium in facciperione cum condidissent compito vicinali solere resonare. Inde Virg. Georg. j. Teque sibi generum Teuthys emat omnibus vndis. quos ritus Varro libro j. de vita populi Romani diligentissime percurrit.

51 ¶ *Secundum*, non solum numeri, & ordinis, vel prosperum, quod plerumque positum legimus, sed etiam iuxta. Varro de vita populi Romani lib. j. Tullum Hostilium in velis, ubi nunc est ædes deum Penatium: Ancum in palatio ad portam Mugionis secundum viam sub sinistra. Vir. Geor. iij. Pascuntur verò sylvas, & plena secundum Flumina.

52 ¶ *Fornum & Fornaces* dicuntur à forno, quod est calido. inde *Forcipes*, quod candentes teneant ferrum, ut Virg. lib. viij. Versantque tenaci forcipe massam. Varro de vita populi Romani lib. j. Cocula quæ coquebat panem, primum sub cinere, postea in forno: scuius Itriusque vocabulum à forno ductum, id est, à calore.

53 ¶ *Arediruti*, appellabantur milites, quibus propter ignominiam stipendium, id est, merces menstrualis, aut annua, quæ esset in numis areis, subtrahebatur. Var. de vita populi Ro. lib. ij. Stipendium appellabatur, quod æs militi semestre, aut annuum dabatur: cui datum non sit propter ignominiam, & redirutus esset.

54 ¶ *Negatiuas duas* pro negatiua vna accipiendas Varro monstravit de vita populi Ro. lib. ij. Qua abstinentia viri, mulierisque Romanæ fuerint, quod à rege munera eorum noluerit nemo accipere.

55 ¶ *Tabernas*, non vinarias solum, ut nunc dicimus, sed omnes, quæ sunt popularis usus, auctoritas Romana patefecit. Var. de vita populi Ro. lib. ij. Hoc interuallo primum forensis dignitas creuit, atque ex tabernis lineis argentariæ factæ.

56 ¶ *Statilinum, & Statanum, & Fabulinum*, præfides Deos Varro Cato, vel de liberis educandis puerilitatis affirmat. Ali Statano, & Statilino, quorum nomina habent scripta Pontifices. Sic cum primo fari incipiebant, sacrificabant diuo Fabulino.

DE GENERE NAVIGIORVM.

CAPVT XIII.

Celox, est nauigium breue, dictum à celeritudine. Plautus Asinaria: Vnde su-

ma? quem interuortam? quod hanc celocem conferam? Idem Captiuus: Vidi in publica celocem,

celocem, ibidem illum adolescentulum. Idē Pœnulo: Obsecro hercle operam celocē hāc mihi, ne corbitam date. Turpil. Lemniis: Remulus sensim celox ab oppido processerat. Varr. Hercules: Tuam fidem procella frigida arte obruat celocem. Idem Bimarg. Nautæ remiagam mouent celocem.

2 § *Corbita*, est genus nauigij tardum, & grande. Plaut. Pœnulo: Tardiores, quā corbitæ sunt in tranquillo mari. Idem eadem: Obsecro hercle operam celocem hanc mihi, ne corbitam date. Lucillius Satyrarum libro xv. Multa homines portēta in Homero verificata Monstra putant, quorum in primis Polyphemus ducentos Cyclopes coclites, & porro huic maius bacillū, Quā malus nauis in corbita maximus villa.

3 § *Horia*, dicitur nauicula piscatoria. Plautus Rudente: Saluete horia mari fluctuoso. Idem eadem: Mea opera laboratur, & rate, & horia.

4 § *Cercurus*, nauis est Asiā pergrandis. Plautus Stichus: Cūm percontor portitores, eequæ nauis venerit ex Asia: negant venisse, conspicatus sum interim cercurum, quo ego me maiorem aon vidisse censeo. Lucil. Satyr. libro octauo: Rerum flumen, atque vti ipso diuortio ligneis pedibus cercurum concurreret aquis. Idem libro xiiij. Ad regem legatus Rhodum, Ecbatanam, ac Babylonem ibo, cercurum sumam. Plaut. Mercatore: Edificat nauem cercurum, & merces emit.

5 § *Lembus*, nauicula breuis piscatoria. Accius Deiphobo: Eo autem, nocte extrema retia vt prouherem, & stauerem, Fortē aliquāto quā solitus lembo sum progressus longiūs. Turpil. Leucadia: Hortari nostros cepi ilico vt celerarent lembum. Idem Lemniis: Lembi redeuntes domum duo ad nos certam accelerarunt ratem. Virgil. Georgic. libro primo: Quam qui aduerso vix flumine lembū Remigius subigit. Sisen. Histor. libro tertio: Oraculum legatum cum scaphis, ac lembis. Plaut. Mercatore: Dum hæc aguntur, lembo aduehitur tuus pater pauxillulo.

6 § *Myoparo*, est nauicula piratarum. Marcus Tullius de Repub. libro tertio: Nam cūm quæreretur ex eo, quo scelere impulsus mare haberet infestum vno myoparone, eodē inquit, quo tu orbem terræ. Sallust. Hist. libro tertio: Et fortē in nauigando cohors vna grādi faselo vecta à cæteris deerrauit, marique placido à duobus prædonum myoparonibus circumuenta. Sisen. Histor. libro quarto: Nauēque triginta biremes, totidem myoparones.

7 § *Faselus*, nauigium Campanum. Varro Desultorio, *ἄρσι ἡσπῆς*: In aliis domini delitias faselo nactum consili remō vilem si-

etiam soluit. Sallust. Hist. libro tertio: Et fortē in nauigando cohors vna grādi faselo vecta à cæteris deerrauit. Sisen. Histor. libro quarto: Proræ actuariæ trahi grandes, ac faseli primo.

8 § *Lenunculus*, nauigium piscatoriū. Sallust. Hist. lib. ij. Primo indicit fortē super noctem in lenunculo piscantis.

9 § *Actuaria*, nauicula celeres, dictæ quod citò agi possent. Sallust. Hist. libro secundo: Adhoc pauca piratica actuariæ nauigia. Sisen. Histor. libro iij. Quibus occisis actuarias ad viginti, naues item complures onerarias incendunt.

10 § *Lintres*, naues fluminales. Vir. Georg. lib. ij. Cauat arbore lintres.

11 § *Scapha*, sunt nauicule, quæ maiores naues consequuntur. Sallust. Hist. libro quarto: Eum atque Metro: hanen senatus magna industria perquirebat, cūm per totas scaphas, quas ad ostia cum paucis fidis percontatum miserant.

12 § *Codicaria*, naues etiam nunc consuetudo appellat, eo quod in fluminibus sint vsui. Sallust. Hist. lib. iij. Quā maximis itinibus per regnum Ariobarzani contendit ad flumem Euphratem, qua in parte Cappadocia ab Armenia disingitur. & quanquam ad id naues codicariæ occultè per hyemen fabricatæ aderant. Varro de vita populi Romani libro tertio: Quod antiqui plures tabulas coniunctas codices dicebant, à quo in Tyberi naues codicarias appellamus.

13 § *Pristis*, nauigij genus à forma pristū marinarum, quæ longi corporis sunt, sed angusti. Claudius rerum Romanarum lib. xij. Quinque pristis, nauigium ea forma à marina bellua dictum est. Virgilius libro quinto: Velocem Mnestheus agit acri remige pristim. Et: Frons hominem præfert, in pristim desinit alius.

14 § *Cymba*. Afranius Excepto: Tum conscendo cymbam interibi lucis piscatoriam, venio, iacitur ancora, inhihent leuiter. Marcus Tullius de officiis libro tertio: Cymbarū ante pedes multitudo, pro se quisque quod ceperat afferebat.

15 § *Onerarias*, de oneribus tardas. Sisen. Histor. libro iij. Quibus occisis actuarias ad viginti, naues item complures onerarias incendunt.

16 § *Ancora*, vincula, quibus antennæ tenentur. Lucillius: Armamenta tamen vel omnia seruo. Funis enim præcisus citò, atque ancora soluta.

17 § *Prosumia*, nauigij genus. Cæcil. Mercatrice: Qui pro gubernator propè euertit prosumiā. Idem Amphitryone: De nocte ad portum sum prouectus prosumia.